

Българска Телекомуникационна Компания АД
Изх. № 37-00-748
София 09.05.2012

Комисия за регулиране
на съобщенията
Вх. № 04-04-103
Дата: 09.05.2012

ДО
КОМИСИЯ ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА
СЪОБЩЕНИЯТА
ул. "Гурко" № 6
София 1000

На вниманието на д-р Веселин Божков – Председател

Относно: Обществено обсъждане на проект за изменение и допълнение на Наредба № 6 от 13.03.2008 г. за изискванията и параметрите на качеството за универсалната услуга, специалните мерки за хора с увреждания и реда за избор на предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, и за възлагане на задължението за предоставяне на универсалната услуга(обн., ДВ, бр. 32 от 2008 г.)

УВАЖАЕМИ Д-Р БОЖКОВ,

Във връзка с провеждащото се обществено обсъждане на проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 6 от 13.03.2008 г. за изискванията и параметрите на качеството за универсалната услуга, специалните мерки за хора с увреждания и реда за избор на предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, и за възлагане на задължението за предоставяне на универсалната услуга (обн., ДВ, бр. 32 от 2008 г.; Проекта) представяме на Вашето внимание становището на „Българска телекомуникационна компания“ АД (БТК):

1. Не сме съгласни с предложената промяна в чл. 3, ал. 2 от Проекта. Същата е необоснована и не произтича от промени в Закона за електронните съобщения (ЗЕС) или кореспондиращите директиви. Предлагаме да се запази сегашната редакция на текста, тъй като не е обоснована необходимостта да се разширява обхвата на универсалната услуга.

Мотиви:

Текстът на досегашната разпоредба гарантира обоснованост на исканията за свързване на първи телефонен пост чрез използването на ясни критерий – искането да се отнася до постоянен адрес и да е в рамките на строителните граници на населените места. Считаме, че предложената промяна създава условия за разширително тълкуване, при отпадане на посочените по-горе критерии. В случай, че разпоредбата бъде приета в този вид обхватът на универсалната услуга ще бъде разширен, без това да произтича от промяната в регуляторната рамка на европейски и национално ниво, която е посочена в Проекта за основание за извършваното изменение.

За да бъде предприето подобно разширяване на обхвата на задълженията, следва да са били отчетени и анализирани както техническите възможности на предприятиета, така и икономическата целесъобразност, критерии предвидени от законодателя като основни за регуляторния орган, при налагане на задълженията от обхвата на универсалната услуга.

Действащата разпоредба, от своя страна, е в пълно съответствие с разпоредбите на Закона за гражданска регистрация, Закона за устройство на територията и Закона за административно-териториално устройство на Република България.

- **По отношение на критерия „постоянен адрес“.**

Изследването на приложимите европейски актове (Директива 2002/22/ЕС за универсалната услуга и комюникетата на Европейската комисия за преразглеждане обхвата на универсалната услуга) показва, че универсалната услуга следва да се предоставя само на **физически лица**, когато е налице първо искане за откриване на телефонен пост.

Понятието „постоянен адрес“ се отнася до физическите лица в Република България. Трябва да се има предвид, че съгласно българското законодателство основното местожителство е постоянния адрес на физическото лице. Безспорен аргумент за запазването на постоянния адрес като място за получаването на универсалната услуга е и предвиденото пояснение на предназначението на постоянния адрес на гражданите, което се въвежда с приетия на първо четене Проект на ЗИД на Закона за гражданска регистрация: <http://www.parliament.bg/bg/bills/ID/13903>. Създава се нова ал. 5 на чл. 93, в която „постоянния адрес“ на гражданите е определен като местоживеещето, в което физическите лица имат право да упражняват своите основни законоустановени граждански, включително социални права. Доколкото универсалната услуга е установено със закон социално право, то считаме, че обвързването на предоставянето на универсалната услуга с постоянния адрес е не само възможност, но и задължение от гледна точка на правната сигурност и справедливост.

Считаме, че критерият следва да остане приложим по отношение преценка на обосноваността на искане за откриване на телефонен пост, с оглед избягване на разширително тълкуване и налагане на задължения за предоставяне на универсална услуга на други лица, освен физическите лица.

В Директива 2002/22/ЕС за универсалната услуга не е дадено определение на „обосновано искане“ (reasonable request). Тълкуване е предложено в комюникето на ЕК за преразглеждане на обхвата на универсалната услуга от май 2005 г., където е посочено, че: „Свързването към мрежата е ограничено до една теснолентова линия до основното местоположение/местоживееще на крайния потребител...“.

В следващото комюнике на ЕК Съгласно комюникето на ЕК за преразглеждане на обхвата на универсалната услуга от септември 2008 г. изрично е посочено, че „достъп от конкретно местоположение“ (access at a fixed location) се отнася до постоянния адрес на крайния потребител („The wording "access at fixed location"

refers to the end-user's primary residence").

Не на последно място следва да се посочи, че и трите комюниката на ЕК за преразглеждане на обхвата на универсалната услуга (от май 2005 г., септември 2008 г. и ноември 2011 г.) боравят с понятието потребител („consumer“). Легална дефиниция на понятието потребител („consumer“) е дадена в Рамковата директива, както следва: „потребител“ означава всяко физическо лице, което ползва или търси обществено достъпна електронна съобщителна услуга за цели, излизящи извън обхвата на неговото занятие, стопанска дейност или професия ('consumer' means any natural person who uses or requests a publicly available electronic communications service for purposes which are outside his or her trade, business or profession).

В допълнение, бихме искали да обърнем внимание, че включително и в чл. 3 „а“ от Закона за електронните съобщения (ЗЕС) изрично е посочено, че сред целите на закона е да „осигурява достъп на всички граждани до универсална услуга“. Гражданството е статут, което се отнася само и единствено до физическите лица, поради което може да се направи извод, че целта на ЗЕС е да се гарантира предоставянето на универсална услуга на всички физически лица.

От изложеното по-горе е видно, че универсалната услуга следва да бъде предоставяна само на физически лица, когато искането за свързване е първо и се отнася до постоянния адрес на потребителя. От предложената от КРС промяна не става ясно кога е налице „обосновано искане“, като е възможно да се стигне до разширително тълкуване, че универсална услуга следва да се предоставя и на юридически лица. Подобно тълкуване би било в противоречие с европейската законодателна рамка, поради което с оглед избягване на подобна възможност, считаме, че чрез запазване на критерия „постоянен адрес“ ще бъде постигната максимална яснота и конкретика относно обосноваността на исканията за ползване на универсална услуга.

- **Относно критерия „в рамките на строителните граници на населеното място“**

Настоящата Наредба съдържа още един критерий за изпълнение на задължението за първоначално свързване, с който законодателят допълнително е ограничил приложното поле на задължението в рамките на строителните граници на населеното място.

Считаме, че отпадането на критерия „строителните граници на населеното място“ ще даде възможност за противоречно тълкуване на понятието „определене местоположение“, въведено с Проекта. От предприятието, натоварено със задължение да предоставя услугата по чл. 182, ал. 2, т. 1 не следва да се иска предоставянето й в неурбанизирани територии, по смисъла на Закона за устройство на територията (земеделски, горски, защитени и нарушен територии), тъй като това необосновано ще повиши цената за предоставяната услуга.

Европейската практика показва, че в горепосочения смисъл е регламентиран достъпът в определено местоположение, респективно понятието „обосновано искане“, в законите на Унгария, Полша, Швеция.

В допълнение, бихме искали да обърнем внимание и на европейската практика при анализ на подобни задължения, такива се налагат на предприятията, предоставящи универсалната услуга. Така например в „Review of the Universal service obligation“ британският регулятор - OFCOM обсъжда именно определянето на цената за свързване, в контекста на допускане на свързване във всяко местоположение, независимо от разхода. Идеята вложена в цитирания анализ е, че ако регуляторът наложи задължение за свързване, независимо от местоположението, то следва да предвиди и възможност предприятието, доставчик на универсалната услуга да диференцира цената за свързване, с оглед осъществяването му в определени случаи.

Самата Директива 2002/22/ЕС предвижда следното: „Поносима цена означава цена, определена от държавите- членки на национално равнище с оглед на специфичните национални условия, която **може** да включва определяне на единни тарифи, независимо от местоположението, или специални тарифни с оглед на нуждите на потребителите с ниски доходи. Поносимостта на цената за отделните потребители е свързана с тяхната способност да следят и контролират своите разходи“. Както е видно, директивата дава възможност да бъдат определени единни тарифи, а не задължава държавите членки да предвидят непременно такива. Следователно, е налице възможност, в рамките на допустимата цена да бъдат приложени няколко тарифи за свързване, с оглед местоположението на крайния потребител.

Предвид факта, че КРС, с промените в Наредбата, премахва съществуващото ограничение свързването да се осъществява само в строителните граници на населеното място и комисията създава задължение за свързване във всяко местоположение, считаме, че за постигане на пропорционалност и предвидимост при налагане на задължението за предоставяне на универсалната услуга следва да се предвиди (при съобразяване на добрата практика на другите държави - членки) алтернативно една от следните възможности:

- диференциране на цената за свързване, в зависимост от разхода, в рамките на задължението за достъпност при определени критерии;
- възможност доставчикът на универсална услуга да не уважава искания, които водят до необосновани разходи и са неразумни, като се определят критерии за това.

На мнение сме, че без надлежен анализ и оценка на въздействието, обосноваващи необходимост от разширяван на обхвата на задължението, по-пълно съответствие с европейските директиви, би се постигнало, ако се запази досегашната редакция на текста. Предвид посочените мотиви, сме на мнение, че предложената промяна в чл. 3, ал. 2 не следва да се приема, като се запази действащата към момента норма.

- **Относно промяната на текста в частта, касаещ цифрова мрежа с интеграция на услуги ISDN**

Цифровите мрежи с интеграция на услуги ISDN се предоставят и ползват от юридическите лица с бизнес цели и от държавната администрация, като характеристиките брой канали за едновременни разговори и др. са силно различаващи се от обикновения телефонен пост. Поради това следва да се запази

досегашната редакция на чл. 3 от Наредбата, съгласно която искането за свързване чрез ISDN не следва да се счита за обосновано искане за предоставяне на универсална услуга.

Като алтернатива може да бъде въведен текст, който пояснява, че универсалната услуга дава възможност за достъп до гласови услуги при използване на един разговорен канал.

2. Предлагаме в новосъздадената ал. 2 на чл. 4 в последното изречение изразът „само повиквания, които не се таксуват на абоната“ да бъде заменен с израза „достъп до единния европейски номер за спешни повиквания 112 и до националните номера за спешни повиквания“.

Мотиви:

Директива 2009/136/EО на Европейския парламент и на Съвета от 25.09.2009 г. налага задължението на държавите-членки да гарантират на крайните потребители на електронни съобщителни услуги безплатен достъп до услугите за спешна помощ чрез използването на единния европейски номер за спешни повиквания 112 и чрез всеки национален номер за спешни повиквания.

Съгласно Закона за електронните съобщения, универсалната услуга включва осигуряване провеждането на безплатни спешни повиквания към национални номера и към единния европейски номер за спешни повиквания „112“.

С оглед посочените законови разпоредби следва изводът, че при ограничаване повикванията на абоната, предприятията имат задължение за осигуряване на повиквания единствено към номера за спешна помощ, но не и общо към повиквания, които не се таксуват. Поради това, считаме, че предложената от КРС редакция необосновано разширява задълженията на предприятието, предоставящо универсална услуга, като същевременно това разширяване не произтича нито от разпоредбите на Закона за електронните съобщения, нито от подзаконовите нормативни актове.

Предприятията предоставят на своите абонати възможност да осъществяват безплатни повиквания към номера от вида „800“. Тези номера се използват предимно с рекламна цел. Маркетинговата ориентираност на този вид повиквания обуславя нетаксуването им. В този смисъл необосновано е да се презюмира, че всички повиквания, които не се таксуват на абоната, попадат в обхвата на „безплатните спешни повиквания“

От своя страна разпоредбите на ЗЕС и Директивата разписват задължения единствено относно осигуряване на безплатни спешни повиквания, поради което няма основание повикванията към номера „800“ или други безплатни повиквания, извън номерата за спешни услуги, да останат достъпни за абоната, дори след ограничаване на повикванията.

С оглед описаното по-горе сме на мнение, че не следва да се приема изменение, което да включва повиквания, които не се таксуват в обхвата на услуги, в повикванията, до които се осигурява достъп в едномесечния срок преди изключването на телефонния пост.

3. Предлагаме в чл. 5, ал.1 да отпадне изразът „които да отговарят на разумните потребности на крайните потребители“.

Мотиви:

Смятаме, че така предложеното изменение на чл.5, ал.1 не внася необходимите яснота и конкретика. Критериите за „достатъчен брой телефонни и/или други точки за обществен достъп до гласови телефонни услуги“ са посочени в чл. 5 ал. 2. Считаме, че тези критерии са достатъчно ясни, поради което добавянето на допълнителен абстрактен критерий, какъвто е „Разумните потребности на крайните потребители“ би създало затруднения и възможност за тълкуване в много широк спектър.

Считаме, че при определяне на плътността на монтираниите обществени телефонни апарати нормативната уредба следва да бъде съобразена с обективните потребности на населението, както и с предлагането както от страна на задълженото предприятие, така и от страна на други предприятия, предоставящи аналогични услуги.

Въпреки, че не е изрично транспониран в ЗЕС, чл. 3, пар. 2 от Директивата за универсалната услуга, задължава „Страните членки трябва да определят най-ефективния и целесъобразен подход за осигуряване приложението на универсалната услуга, като спазват принципите на обективност, прозрачност, равнопоставеност и пропорционалност. Те трябва да се стремят към минимизиране на пазарното изкривяване, най-вече предоставяне на услуги при цени или при други условия, които се отклоняват от нормалните търговски условия, като същевременно защитава обществения интерес.“(общо тази разпоредба е транспонирана в чл. 5 от ЗЕС).

От тази гледна точка, при изготвяне на приложимите подзаконови нормативни актове следва да се съобразява и финансовите възможности на предприятието, предоставящо услугата от една страна, от гледна точка на условията на чл. 200, ал. 2, т. 2 от ЗЕС, и необходимостта от компенсиране от страна на фонда на услуги със съмнителен социален ефект.

Смятаме, че критерият „разумни потребности“, предложен в новата редакция на чл. 5, ал. 1, не следва да се приема поради фактът, че същият е неясен и не е конкретно дефиниран. Така изменената алинеята не кореспондира с понятието „достатъчен брой“ въведено в ал.2 на същия член.

4. На мнение сме, че в предложената промяна на чл. 7, ал. 1 е направена техническа грешка. Изречението е недовършено и не става ясно какво могат да включат задължените предприятия в отчетите за броя на точките за обществен достъп до гласови телефонни услуги. Поради това смятаме, че допуснатата техническа грешка следва да се коригира и текстът да бъде допълнен.

5. Предложението за изменение на стойността на т.нр. R фактор не е достатъчно и приемането му в такъв вид ще продължава да създава предпоставки за противоречно тълкуване и прилагане на разпоредбата за качество на универсалната услуга. Считаме, че за избягване на възможността за разнопосочно тълкуване е необходимо да се измени самата разпоредба на чл. 11 от Наредбата.

В тази връзка, предлагаме следното:

А.) Минималните стойности на параметрите за качество на услугата да отпаднат или

Б.) текстът на чл. 11 от Наредбата да бъде изменен по следния начин:

„Чл. 11. (1) Минималните стойности на параметрите за качеството на услугата, предоставяна в рамките на мрежата, които се изискват при предоставяне на универсална услуга са:

1. фактор за оценка на преноса на глас (R фактор) - не по-малък от 70 за не по-малко от 85 % от всички повиквания;
2. еднопосочко закъснение - не по-голямо от 150 милисекунди за не по малко от 85 % от всички повиквания;
3. скорост на преносен канал за достъп до интернет - 28,8 kbit/s.“

Мотиви:

По отношение на При дефиниране на показатели за качество на мрежите или услугите следва да се имат предвид и изискванията на „Директива 2009/136/EО на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 година за изменение на Директива 2002/22/EО относно универсалната услуга и правата на потребителите във връзка с електронните съобщителни мрежи и услуги, Директива 2002/58/EО относно обработката на лични данни и защита на правото на неприкосновеност на личния живот в сектора на електронните комуникации и Регламент (ЕО) № 2006/2004 за сътрудничество между националните органи, отговорни за прилагане на законодателството за защита на потребителите“.

В т. 34 от преамбула е предвидено следното: „С цел да бъдат изпълнени изискванията за качество на услугите, операторите може да използват процедури за измерване и оформяне на трафика по дадена мрежова връзка, така че да се избяга натоварване на връзката до максимална степен или претоварване на връзката, което би довело до претоварване на мрежата и нейното незадоволително функциониране. Тези процедури следва да подлежат на преглед от националния регулаторен орган, който действа съгласно разпоредбите на Рамковата директива и на Специфичните директиви, по-специално чрез мерки относно дискриминационно поведение, за да гарантира, че не се ограничава конкуренцията. По целесъобразност националните регулаторни органи може да налагат и изисквания за минимално качество на услугите на предприятията, предоставящи обществени съобщителни мрежи, за да гарантират, че услугите и приложениета, зависещи от мрежата, се доставят при стандарти за минимално качество, което подлежи на проверка от страна на Комисията. Националните регулаторни органи следва да имат правомощията да предприемат действия за решаване на проблеми с влошаването на услугата в ущърб на потребителите, включително затрудняване или забавяне на трафика. Въпреки това, тъй като непоследователните корективни мерки могат да забавят функционирането на вътрешния пазар, Комисията следва да направи оценка на всички изисквания, които националните регулаторни органи имат намерение да установят за евентуална регулаторна намеса на територията на Общността и при необходимост, да издаде бележки или препоръки с цел постигане на последователно прилагане.“

Категоричен е и текстът на чл. 22 от Директива 2002/21/EО на Европейския

парламент и на Съвета от 7 март 2002 г. за общата регулативна рамка на електронните съобщителни мрежи, предвиждащ: „С цел да се предотврати влошаване на услуга и затрудняване или забавяне на преноса на трафик по мрежите, държавите-членки гарантират, че националните регулаторни органи са в състояние да определят за предприятието(ята), предоставящо(и) обществени съобщителни мрежи, минимални изисквания за качеството на услугите.

Националните регулаторни органи, достатъчно време преди установяването на подобни изисквания, предоставят на Комисията резюме на мотивите за приемане на действия, планираните изисквания и предложения начин на действие. Тази информация се предоставя и на Органа на европейските регулатори в областта на електронните съобщения (OEPEC). Комисията, след като разгледа подобна информация, може да направи забележки или препоръки по нея, по-специално за да гарантира, че планираните изисквания не повлияват отрицателно на функционирането на вътрешния пазар. Националните регулаторни органи отчитат в най-голяма възможна степен забележките или препоръките на Комисията при вземане на решения относно изискванията.“

Видно от цитираното, параметрите за качество на услугите и на мрежите са предмет на процедури на операторите, които подлежат на преглед и контрол от страна на националните регулаторни органи. Допълнително, ако националният регулаторен орган сметне за необходимо да се намеси по отношение на качествените показатели, в полза на крайните потребители, то тези намерени биха подлежали на контрол от страна на Европейската комисия и OEPEC. Считаме, че ако КРС смята за необходимо да запази, макар и актуализирани показатели за минимално качество на мрежите или услугите, то тя следва да направи анализ на необходимостта по целесъобразност и предварително да нотифицира планираните мерки пред ЕК и OEPEC.

Считаме, че предложението на БТК е напълно съобразено както със заложените нормативни изисквания за качество на услугата, така и с духа на Закона за електронните съобщения (ЗЕС) като цяло. Този наш извод се базира изцяло на тълкуването на закона и ползваните от законодателя понятия и термини в регулирането на електронните съобщения.

Мотивите ни за направената констатация са свързани с граматическото и логическо тълкуване на Закона за електронните съобщения (ЗЕС) и Наредбата, както и на Препоръки G.107, G.108 и G109 на Международния съюз по телекомуникации (ITU).

По отношение на параметрите R фактор и еднопосочко закъснение, разписани в чл. 11 от Наредбата.

Следва да се има предвид, че съгласно Препоръки G.107, G.108, G109 на ITU, R-факторът е част от т. нар. Е-модел. Съгласно препоръка G 107 на ITU Е-моделът служи за планиране на мрежите по отношение на постигане на качество, базирано на различни параметри, отнасящи се до качеството на услугата с честотна лента 3,1 КХц. Той се използва за да може да бъде извършена интегрална оценка на качеството, с което дадена мрежа може да предоставя услуги. Нещо повече – самото заглавие на Препоръка G.108 на ITU (ITU-T Recommendation G.108 (09/1999) Application of the E-model: A planning guide with its Amendments (04/2004)) указва, че Е-модела и в частност R-фактора, като част от последния, се използват при изграждане на мрежи. В тази връзка, при определяне на R-фактора за изграждане на мрежа няма начин да бъдат отчетени конкретни единични смущения и/или

повреди в елементи на мрежата или отделен абонатен пост. От посочените препоръки на ITU в заключение може да се обобщи, че R-факторът служи за цялостна оценка на мрежата. Това в частност е видно и от възможните тестове, конкретните параметри, оценяващи качеството, както и степен на достоверност при оценката, дадени в препоръка G.108 на ITU.

От друга страна, следва да се има предвид че в конкретни случаи за определени клиенти може да се отчетат по-малки стойности на R-фактор за дадено измерване, което в общия случай, се дължи на конкретна повреда в мрежата. Подобни измервания не дават основание да се счита, че качеството на услугите в мрежата, като цяло, не отговаря на изискванията.

В допълнение следва да се отбележи, че в законодателството на нито една държава -членка на ЕС не е въведено задължение за постигане на R фактор 70 за всяко отделно повикване.

Във връзка с предложеното изменение сме на мнение, че с оглед избягване на противоречно тълкуване следва да се измени и дефиницията за R фактор от § 1, т. 7 от Наредбата.

Съгласно разпоредбата на чл. 182, ал. 2, т. 1 от ЗЕС универсалната услуга, като набор от услуги, включва и достъп до обществени телефонни услуги. Разпоредбата е разписана в същия вид и в Наредбата, където се съдържа и единствената легална дефиниция за R фактора. Поради липса на друга дефиниция за R фактора и с оглед спазване на принципите за законоустановеност и предвидимост, заложени в разпоредбата на чл. 5 от ЗЕС, считаме че посочената единствена дефиниция следва да се има предвид при определяне на начините за отчитане и измерване на последния (доколкото разлики в изискванията за оценка на преноса на глас при обществена телефонна услуга и универсална услуга се съдържат единствено в конкретните стойности на конкретния параметър). По аргумент на противното, доколкото няма разлика в посочените в дефиницията степени на удовлетвореност на крайните потребители, разпоредбата на § 1, т. 7 от Наредбата следва да намери приложение при определяне на начините за отчитане и измерване на R фактора при предоставяне на обществена телефонна услуга.

С оглед изложеното, считаме, че като изходна позиция при определяне начините за отчитане и измерване на R фактора, следва да се има предвид легалната дефиниция, посочена разпоредбата на § 1, т. 7 от Наредба № 6. Съгласно посочената разпоредба R фактор е: „мярката за очакваното качество на възприемане на преноса на глас. Определя се като безразмерна стойност в обхвата от 50 до 100, като R = 100 е най-високата и означава най-добра степен на удовлетвореност от потребителя, а R = 50 е най-ниската и означава, че почти всички потребители са неудовлетворени”.

Граматическото и логическо тълкуване на посочената дефиниция сочи, че оценката за пренос на глас - R фактор се отнася за цялата мрежа. Този извод се подкрепя от двете алтернативно посочени в легалната дефиниция случаи на степен на удовлетвореност:

A.) R = 100 е най-високата и означава най-добра степен на удовлетвореност от

потребителя, т.е когато $R = 100$ няма **нито един неудовлетворен потребител**. В този случай при които и да е произволно избран потребител може да се извърши измерването с един и същ резултат – потребителя ще е удовлетворен в най-добра степен.

Б.) $R = 50$ е най-ниската и означава, че почти всички потребители са неудовлетворени, т.е. когато $R = 50$ (и следователно $R < 50$) **почти всички потребители не са удовлетворени**. В този случай неудовлетвореността на почти всички потребители не би могла да се установи само с едно измерване при който и да е произволно избран потребител, а е необходимо да се извършат измервания при почти всички потребители (за да се установи $R = 50$ или $R < 50$).

Посочената единствена легална дефиниция за фактора за оценка на преноса на глас недвусмислено показва, че R фактора е фактор за оценка на преноса на глас в цялата мрежа, тъй като за да бъде установлен R фактор със стойност равна или по-малка от 50 следва да се установи, че почти всички потребители са недоволни. Във връзка с това считаме, че е невъзможно с измерване при един произволен абонат да се обоснове извода за R фактор по-малък от 50.

Въпреки недвусмисленото граматическо и логическо тълкуване на посочената разпоредба към настоящия момент съществува възможност за противоречиво тълкуване и прилагане на посоченото определение. Ето защо сме на мнение, че последното следва да се допълни като категорично се съобразят действащите технически стандарти както за изграждане на мрежите, така и за тяхното последващо поддържане.

Във връзка с всичко изложено предлагаме разпоредбата на § 1, т. 7 от Наредбата да се измени като след думите „възприемане на преноса на глас“ да се добавят думите „усреднено за цялата мрежа на предприятието“ и след думите „най-добра степен на удовлетвореност“ се добавят думите „на всички потребители“.

Считаме, че само чрез посочените допълнения в определението ще се постигне единство в разпоредбата по отношение на граматическото и логическо тълкуване. В допълнение, разписано по този начин, определението ще отговаря в най-голяма степен принципа за технологична неутралност при регулиране на осъществяването на електронни съобщения, съгласно разпоредбата на чл. 5 от ЗЕС.

По отношение на изискването за осигуряване на пренос на данни със скорост не по-малка от 28,8 kbit/s. Предлагаме текстът на чл. 11, ал. 1, т.3 да отпадне или се измени, както следва:

„3. скорост на преносен канал за достъп до интернет - 28,8 kbit/s.“

Скоростта за пренос на данни, особено за достъп до Интернет, зависи от цялата дължина на връзката и по-точно от нейното най-тясно място. Следва да се има предвид, че задължението за минимална скорост се отнася до гарантиране на преносна среда в мрежата на предприятието, предоставящо универсална услуга, тъй като достъпът до интернет може да бъде невъзможен, в случай на „задръстване“ на трасе или сървър в мрежата. В такъв случай потребителят няма да има достъп до съдържанието, публикувано в глобалната мрежа, въпреки че преносната среда в

мрежата на предприятието е осигурена.

Относно конкретната скорост, която може да бъде гарантирана за достъп до Интернет, бихме искали да посочим следното:

В много от случаите, връзката се осъществява по дълги физикални линии с използване на пупинизирани участъци, през стари кабелни участъци, уплътнителни системи и трасета, понякога пресичащи железопътни линии, електропроводи и други източници на смущения, от което не може да се очаква определената в Наредба 6 скорост от 28,8 kbit/s за пренос на данни за достъп до Интернет. Понякога дори в големи градски мрежи, където източниците на смущения са много повече и по-интензивни, може да се наблюдава същото явление.

В Директива 2002/22/ЕО относно универсалната услуга и правата на потребителите във връзка с електронните съобщителни мрежи и услуги (Директива за универсалната услуга) се счита, че скоростта на достъпа до Интернет за даден потребител може да зависи от редица „фактори, включително от доставчика(ците) на връзка с Интернет, както и от приложението, за което се използва връзката. Скоростта на преноса на данни, която може да се поддържа от връзка с обществената съобщителна мрежа, зависи от възможностите на крайното оборудване на абоната, както и от връзката. Ето защо не е целесъобразно да се определя като задължителна конкретна скорост за пренос на данни или скорост в битове на равнището на Общността. Необходима е гъвкавост, за да се даде възможност на държавите-членки да предприемат при необходимост мерки, за да гарантират, че дадена връзка за данни е в състояние да поддържа задоволителни скорости на пренос на данни, които са достатъчни, за да позволят функционален достъп до Интернет, както е определен от държавите-членки, като се вземат надлежно под внимание специфичните обстоятелства на националните пазари, като например преобладаващата ширина на честотната лента, използвана от повечето абонати в съответната държава-членка, и технологичната осъществимост, при условие че тези мерки целят да сведат до минимум нарушенията на пазара.”

Съгласно Директивата, дава се свобода на държавите-членки за установяване на техническите характеристики (като скорост), гарантиращи функционален достъп до Интернет, като се отчитат специфичните нужди на пазара, както и бъдещи технологични и потребителски ориентирани тенденции. Различните степени на развитие на пазарите и като цяло икономическите и географски различия между държавите-членки, както и различните изисквания на гражданите на съответните държави-членки, подчертават значението на такова гъвкаво решение.

Бихме искали да обърнем внимание, че практиката на страните членки на ЕС, при определяне на конкретни стойности на показателя – скорост на пренос на данни за достъп до Интернет, показва, че в много малко държави са определени конкретни стойности за този показател, като например Ирландия, Обединено Кралство, Словения, Унгария, Швеция.

В този смисъл считаме, че следва да бъдат отчетени специфичните характеристики на този пазар в България, както и мотивите на БТК, че техническите характеристики на мрежата не биха позволили във всички случаи да се гарантира скорост за достъп до интернет не по-малка от 28,8 kbit/s.

6. Предлагаме в чл.16, ал.1, т.5 да отпадне изразът „бесплатно“ и да се замени с израза „на разумна цена“.

Мотиви:

На мнение сме, че задължението за бесплатно предоставяне на крайните потребители с увреждания на детайлизирани сметки в подходяща за тях форма е твърде утежняващо за предприятията, като същевременно не произтича от изискванията на директивите. Към момента както директивите, така и ЗЕС не предвиждат задължение за „бесплатно“ предоставяне на детайлизирани сметки в подходяща форма.

На мнение сме, че предложените промени следва да са съобразени с принципите на икономическа ефективност и целесъобразност при предоставяне на една услуга, а в конкретния случай това правило не е приложено.

С оглед приведените мотиви, смятаме, че чл.16, ал.1, т.5 следва да се измени съгласно направеното от посоченото предложение.

7. Не сме съгласни с измененията в разпоредбата на чл. 18, ал.2. На мнение сме, че така изменената ал.2 не предоставя достатъчно информация, поради което следва да бъде допълнена или напълно изменена, като бъде внесена яснота каква е процедурата, в случаите когато само едно предприятие заяви интерес.

Мотиви:

Чл. 18, ал.1 регламентира процедурата, в хода на която Комисията за регулиране на съобщенията определя интереса на предприятия към предоставяне на универсалната услуга, както и условията, при които е налице такъв интерес. В ал. 2 е разяснена процедурата, при която повече от 1 предприятие е заявило интерес. В така изменената разпоредба не е регламентирана ситуацията, при която само едно предприятие заявява интерес. В този смисъл сме на мнение, че ал. 2 не съдържа пълна и точна информация относно процедурата. По този начин се затруднява нормалното й провеждане. Следва да се вземе под внимание важността на Раздел VII, част от който е процесната разпоредба. Там е регламентиран редът за избор на предприятията, предоставящи обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги. Нещо повече – в този раздел е разписан и редът за възлагане на задължението за предоставяне на универсална услуга. С оглед важността на тези разпоредби, задължително и необходимо е да бъде разписана разпоредбата в цялост, с всички възможни варианти на провеждането ѝ. Така всички участници ще имат яснота относно цялата процедура и различните насоки, в които би се развил процесът по избор на предприятие. На мнение сме, че е наложително допълване на разпоредбата, което изменение ще гарантира прозрачното и безпроблемно противане на процедурата.

8. На мнение сме, че дефиницията за „Искане за свързване на първи телефонен пост“, разписана в т.10 от §1 на Допълнителни разпоредби не следва да отпада.

Мотиви:

В §1 на Допълнителни разпоредби са изведени някои основни дефиниции от Наредба 6. В тази връзка резонно и необходимо е дефинирането на понятието „искане за свързване на първи телефонен пост“.

Чл. 3, ал. 2 от Наредбата въвежда понятието „искане за първо свързване“ като необходимо изискване, за да е налице „обоснованото искане“ за свързване към мрежата. Този факт предполага наличието на правилно и изчерпателно дефиниране на самото понятие, поради което още повече се засилва степента на значение на запазването на посочената дефиниция. При евентуалното му отпадане е възможно да се допусне неправилно и двусмислено тълкуване и на самата ал. 2 в чл.3. Наличието на конкретна дефиниция относно „искане за свързване на първи телефонен пост“ би гарантирало правилното прилагане на критериите, определящи обосноваността на исканията. Бихме искали да поясним, че определението е в съответствие с разпоредбите на Закона за електронните съобщения. Не на последно място следва да се подчертава необходимостта от запазване на конкретната дефиниция с оглед унифицирането на разпоредбите в цялата наредба.

Определението за „искане за свързване на първи телефонен пост“ цели да постигне прецизност и пълнота на дефинициите в наредбата, които не биха били възможни при евентуалното му отпадане.

С уважение,

Жанет Захариева
Пълномощник на изпълнителния директор